

- * Beträktelse – Signa väl (KS). 2
 - * Efter ett samtal med Synodens kontaktpersoner (AL) 3
 - * Synodens Tankesmedja: En helig dag (KS) 5
 - * *Synodstämman program 17. Välkomna!* Sista sidan.
 - * Tack till Bo o Inger Adell, Synodstämma (v.ordf. JN) 6
- Gudstjänstgemenskap:
- * En tidlös gemenskap som firar 70! (JN) 7
 - * Info om Sancta Barbara utanför Åmål (JEE) 8
 - * Var hittar jag andra vettiga gudstjänster? 8

– Hur kan jag stötta Synodens arbete?

- Förbön och gåva: Plusgiro 78 05 51-8.
- Medlemsavgift 2017! Enskild 200:- / Familj 300:- (till plusgiro 780551-8). Ny medlem: maila info@synoden.se eller ring 076-063 15 49 (v.ordf).

Välkommen med för en kortare eller längre tid, medlemskapet ger dig möjlighet att markera nödvändigheten i att befria, bevara och förnya också Svenska kyrkan (se syftesparagrafen § 1).

Betraktelse: Signa väl

2

Det vackraste en människa kan göra är att välsigna. Gud välsignar Sin skapelse. Människan kan besvara välsignelsen och välsigna Gud tillbaka.

Vårt svenska översättningsord att *signa väl*, innebär att *ge tecken* för välgång och välbehag. Att välsigna är en gudomlig handling som ger liv och som Gud Fader är källa till. Gud välsignar de levande varelserna, särskilt förbundet mellan make och maka.

Varje kristen är kallad att vara en välsignelse och till att välsigna.

Människans välsignelse är en bön, en tillönskan, om välgång och välbehag. Den skrivs i konjunktiv som är en språklig form för ett tänkt förhållande eller för en önskan.

Herren välsigne dig och bevara dig.

Herren låte Sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig.

Herren vände Sitt ansikte till dig och give dig frid (4 Mos 6:24-26)

Alltså: "*Må Herren välsigna och bevara dig...*". Är välsignelsen utförd i rätt sammanhang, enligt Guds vilja, så ger välsignelsen salighet, kraft och glädje. Välsignelsen upphäver den onda motgången. Men Gud är nu inte ordens fånge.

Den tro som Herren har uppenbarat kan inte brukas som magi till att välsigna något som Gud har förbjudit. Det kommer ingen välsignelse ur olydnad, har aldrig gjort och kommer aldrig att göra. Böner om välsignelse är inte magiska formler som Gud tvingas förverkliga tvärt emot Sitt ord och Sin plan, bara för att präster kan rabbla en ramsa.

Det får heller aldrig bli så att man av princip inte vill välsigna någon, dvs. önska någons väl. Jesus sade: "Välsigna dem dom förbannar er och be för dem som förföljer er" (Luk 6:28).

Aposteln skriver: "Välsigna dem som förföljer er, välsigna dem och förbanna dem inte" (Rom 12:14). Där handlar det om bön för ogudaktigas räddning. Välsignelse ger mersmak.

Det gläder Gud att vi är glada. Vänner gläder varandra.

KS

Ps 29:11, 4 Mos 6:24-26, Luk 6:28, Rom 12:14, 1 Tim 2:4,
SvPsb 199:5, 294:2-5. Dekalogen III/ Högmässan/ Välsignelsen

Reflektioner efter ett samtal med Synodens kontaktpersoner: Vad göra i en vardag av förlorad gudstjänstkontinuitet?

3

Det är alltid intressant och givande, att få samtala med "likatroende" om situationen i Svenska kyrkan. Det finns en uppbygglighet i att finna förståelse hos andra kristna systrar och bröder, som också lider av den tilltagande utarmningen av det kristna budskapet. I denna gemenskap spelar det ingen roll om uppgifterna är olika – präst, diakon, musiker eller lekman, det är en äkta delad sorg. Och oro. Naturligtvis finns det i vår vardagliga praktiska gärning däremot en skillnad i hur vi kan agera, missionera, opponera och bygga sammanhang för att motverka förfallet och blottlägga det.

När det gäller lekmannasituationen, har kyrkobesökarnas bakgrund och utformningen av församlingens verksamhet stor betydelse. Jag kan se lidandet hos äldre kyrkofrömma, som inte alls känner igen sig längre, men som ändå har en klar bild av vad de saknar. De har ju tidigare upplevt något rikt. Denna grupp har varit ett stort stöd för mig, när jag inte kände att kyrkan gav mig ett klart kristet budskap, utan levererade mer eller mindre politiskt inlindade budskap och allt tunnare förkunnelse. Jag fick ofta stöd och uppmuntran från dem, i min kritik och mina påpekanden om hur det förhöll sig och vad jag tyckte om det. Beslutsstrukturen i kyrkan och den kultur av "tystnadens tyranni", som påverkar hur sådan kritik mottas, gör emellertid att många lekmän tyvärr fogligt finner sig i vad som håller på att hända. Man tiger och lider. Den generation jag själv tillhör (snart pensionsmässig med vuxna barn) har troligen upplevt varierande utbud, när de sökt kyrkans verksamhet, men ändå känt viss trygghet i igenkännande av psalmval och ritualer. Själv sökte jag mig aktivt till kyrkan när jag fick mina barn. Både jag och min man ville detta och jag engagerade mig så smått i församlingsverksamheten. Det är nu en generation tillbaks och även om jag alls inte kommer från en kyrkobesökande bakgrund, såg min mamma till att sätta mig i söndagsskola och vi läste varje kväll aftonbön. Min pappa satt en kort period i den lokala skolstyrelsen, vilken leddes av kyrkoherden. Historier om olika stränga konfirmationspräster florerade på släktkalasen, Bibeln och psalmboken stod i bokhyllan, ingen kom på tanken att inte låta döpa sina barn. Min småskolefröken spelade "Morgon mellan fjällen" och skoldagen började naturligt med Guds närvaro. Kyrkan och det kristna budskapet var alltså, kort sagt, relativt nära och aldrig främmande i mitt och många svenskars liv. Men det var då...

Jag tror tyvärr, att de yngre kyrkobesökare, som likt mig, inte vilat i någon kyrkoaktiv tradition eller bekännelsekristen miljö under uppväxten, står betydligt längre från kyrkan och det kristna budskapet idag. Guds Ord, det kristna språket och formuleringarna, känns dem främmande och det krävs heller inte av dem att söka det eller efterfråga det. Lika lite som det anses vara kyrkans uppgift att stå upp för det och missionera om det. De få gånger de deltar i familjegudstjänster eller dop, bevistar bröllop eller begravningar, ges de inte längre garantier att få möta Jesus genom kyrkans budskap. Olika präster ger olika utbud. Inget i gudstjänsten känns särskilt

bekant eller bekvämt vant. Bäst anses numera präster vara, som ”inte alls är som präster”. Outsagt, inte pratar så mycket om Gud och Jesus! Det budskap som nås dem genom massmedia, om Svenska kyrkan, förstärker uppfattningen om det naturliga för biskopar att ta avstånd från ”förlegade budskap” och göra sig av med präster som envist klamrar sig fast vid dessa. Värst av alla är *kvinnoprästmotståndarna*. Ve dem!

Vad kan då jag, lekman som ser detta hända, göra? I det stora går det inte att förändra så mycket men små frön går att så. Om den egna församlingen har haltande verksamhet bör jag ge mitt personliga stöd och gillande till de präster och andra verksamma där, som ändå försöker. Det gäller att inte tyst och stillatigande finna sig i nedbrytande förändringar. Vänligt men bestämt framförd kritik och befogade önskemål tas ibland emot mer väl än man tror. Behöver jag söka mig till annan församling med god förkunnelse, går det bra att erbjuda några i egna församlingen att åka med i bilen. Det kan vara början på en liten lokal gemenskap, som kanske kan fortsätta i bibelstudieträffar och/eller andra kristna aktiviteter. Det går alltid att sprida passande Bibelord till medmänniskor vid olika tillfällen. Ovant och överraskande för många att få, men sällan illa mottaget. Allt detta synes smått, men är helt enkelt vardagsmission, som kan berika enskilda sökande medmänniskor. Det kan också bli till protestaktioner som stör och oroar aktörer med ont uppsåt.

När jag tvivlar på min egen ringa persons betydelse och möjlighet, brukar jag läsa Hebreerbrevet 4:12. *Ty Guds ord är levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd och tränger så djupt att det skiljer själ och ande, led och märg och blottlägger hjärtats uppsåt och tankar.* Det är inte jag som bär upp budskapet. Det är budskapet som bär upp mig. Kraftfullt!

Inga lekmannainsatser kan dock reparera förlusten av vad Svenska kyrkan en gång representerat, när det gäller kristet budskap och kontinuitet i gudstjänstfirande, genom sin organisation. Där finns så mycket förlorat, tyvärr. Men när präster, diakoner, olika kyrkoanställda och lekmän bekänner Jesus, klart och uppenbart, kan Guds Andes kraft verka. Väckelse! En organisation kan falla. Budskapet håller däremot, från begynnelsen till evighet.

AL

Synodens Tankesmedja, se hemsidan www.synoden.se

Redaktionskommittén har särskilt inbjudit till tankar dels vad gäller flyktningmottagandet och dels frågan om Sveriges religion/ värdegrund. Ett sextonde bidrag har nu förts in. Här det senaste. Bidrag gärna med responser. Något mer att säga om det följande?

En helig dag

Kommer du ihåg TV-serien "Fråga Lund"? Professor David Ingvar, hjärnspecialisten, satt i en TV-soffa på ålderns höst och summerade några enkla livsregler, som förbättrar vår "hjärn-hygien": Försumma inte att äta ordentligt, stå inte i för många konflikter, rök inte och drick inte för mycket alkohol. Så sa han.

Det tredje budordet, i vår numrering, har blivit allt svårare även för församlingarna att hålla. Varuhus håller öppet och auktioner och mycket annat pågår för fullt på Söndagarna. Därmed förutsätts även anställda stå till förfogande och inte göra skillnad på dagar.

Idrottsrörelsen har för länge sedan upphört att respektera även de direkta gudstjänsttiderna. Några nyckelfunktioner måste naturligtvis fungera även med söndagsarbete: sjukvård, polis, brandförsvaret, militär, kommunikationer etc. Så var det även på Biblisk tid.

Men här gäller det att göra skillnad mellan nödvändigt och icke nödvändigt arbete. Sabbaten är gåva och inte börda. För slaverna i Egypten var alla dagar lika, ett trötlöst trampande.

Är hedendomen på väg tillbaka? "Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten" (Mark 2:27). Och det är "tillåtet att göra gott på sabbaten" (Matt 12:12).

Låt oss återuppta vilodagen fullt ut. "Gud är som lyckligast när barnen leker" (Filmen Legenden om Bagger Vance).

KS

Tack till Bo och Inger Adell, Synodstämma, v.ordf.

I förra Synod Info 4/16 medverkade Bo och Inger Adell, Västerås. De har medverkat i Synoden sedan starten, Inger har varit med i rådet, och de har de senaste tio åren ordnat utskicket! Synodrådet och Synodens vänner vill säga ett stort tack. Göran Hallberg har varit hos dem och framfört detta. Tacket handlar inte bara om allt det praktiska arbetet utan också om den trofasthet som de med sitt engagemang uttryckt. Därtill lokala initiativ för att bistå syskon i tron med bl.a. studiegrupper av olika slag. Och de ser och skriver om behoven. Hälsningen i förra bladet berättar en del. Vi ber med dem om hälsa, Guds Kyrkas välsignelse och beskydd. Bo berättade om S:t Sigfrids trosgemenskap inom Mpr som erbjuder det!

Var kan jag hitta vettiga gudstjänster? Synodrådet och kontaktpersonerna samlades i januari för att samordna kunskap. Ann Långs bidrag här reflekterar utifrån frågan. Det finns förvisso församlingar som fortsätter med gudstjänstliv som om den katastrof som Svenska kyrkan lever i knappt existerar. Vi ska tacka Gud för sådana platser men livsvillkoren hänger på en skör tråd. Tråden är så skör att den närmast beror av att lokalmedia och ansvariga kyrkopolitiker inte utmanar. En huvudfråga i januarisamlingen var om Synodrådet och kontaktpersonerna kan hjälpa människor att med sitt bo inse sin betydelse för det fortsatta missionsarbetet. Utan våra hem blir det ingen gemenskap men trons gemenskap är alltid större än våra hem. Vi behöver hjälpa varandra att se signalementen på vettiga gudstjänster. De finns, men det strids om dem. Historier, teologi, liturgi, lokala och personliga omständigheter blandas i en salig röra. I Själens Nöd håller på att bli ett begrepp. Föreningsbildning kan vara bra men det kan också skapa hinder. Synodrådet har bl.a. ämbetsbärare som kan råda i detta. Frågan om att lägga ut mer information om detta på nätet är en av frågorna vid den kommande stämman 1 april.

Till den Synodstämman finns också förslag på att uppdatera presentationen av Synoden. Förutom begreppet *medlemsorganisation* vill rådet stryka under *nätverk*. I Kronobergsgruppen av Jönköpingsdekanatet inbjuds till fyra olika bibelstudiegemenskaper som framför allt samlas i hem! Sådana grupper kan i olika utsträckning vara kopplade till församling och/eller koinonia/kyrkcell.

Rådet hade också uppdrag från stämman att ta presesfrågan ett steg vidare. En anledning till att Synoden krympte var biskop Bertils bortgång. En skiss på att väcka presesfrågan presenteras 1/4. Rådet lägger också fram ett förslag om kortfattat uttalande med anledning av kommande förslag till handboksrevision. Välkomna!

Glöm inte medlemsavgiften 2017, 200:- enskild och 300 familj, plusgiro 78 05 51-8.

Varma hälsningar med en önskan om en välsignad fasta och påsk från rådet gm

Jonas Nilsson, v.ordf.

En tidlös gudstjänstgemenskap som firar 70?!

Hjälmseryd, mitt emellan Jönköping och Växjö, fick en ny kyrka, invigd 1853, 8 km söder om den gamla som ödelades. Först 1986 ströks notisen 'ödekyrka' i fornminnesregistret. Tidigare genomgångar hade missat det faktum att den stod nyrekonstruerad 1934. Biskop Sam Stadener hade det året varit där och tagit kyrkan i bruk igen. Kyrkoherden bodde kvar i prästgården som förblev invid den gamla kyrkan tills kriget, 16 km t.o.r. till högmässan. När denne avled och efterträdaren hade fått en ny prästgård invid nya kyrkan sålde barnen huset till ett konsortium som formade ett kyrkligt gästhem. Stiftelsen Hjälmseryds Prästgård blev namnet 6 december 1947. Det berättas av någon som var med att kyrkvårdarna överlämnade nycklarna till den nye prästen på platsen, Ingvar Hector.

Pastor Hector inledde ett söndagligt gudstjänstfirande som lyser ännu denna dag, varje helgdag kl 11. En fråga har varit vem som äger de gamla medeltida kyrkorna. Av hävd tänktes socknen, de som en gång byggde upp den. Kyrkan ägde liksom sig själv. Utan kyrka och prästgård med mark hade man inte fått någon präst. Med nya Kyrkoordningen reglerades även de gamla kyrkorna. Pastoratet har ansvaret men frågan är ännu om kyrkan har någon egen belägenhetsadress. Fastighetsbeteckning finns. Idag finns överenskommelse/förtroende med/från pastoratet nedskrivet. När nu församlingar löses upp har någon av kyrkoherdarna lanserat begreppet altarråd för dem som ännu samlas omkring kyrkorna då kyrkorådet kommer allt längre bort.

I praktiken fungerar gästhemmets medarbetarlag som kyrkoråd men det är skillnad mellan verksamhetsansvariga och gudstjänstfirare! Detta är idag en gudstjänstgemenskap i Hjälmseryds församling*. Gästhemmets understödsrets formerades under 1960-talet och fick ta sig an valet av revisorer, tidigare hade Växjö- och Lundabiskopen gjort det. Idag finns även en Stödgrupp omkring G Hjälmseryds kyrka, en fortsättning på den gamla norra syföreningen. Föreståndare och assistent relaterar nu gemenskapen till biskopen i Växjö och en på andra sidan Östersjön!

Det liknar ett medeltida tempel men vid närmare betraktande visar det sig att arkitekten gjorde vissa förbättringar, en designad medeltidskyrka på 1930-talet! Spåren går tillbaka till 1100-talet. I de unikt gamla målningarna som kom fram under förfallstiden noterade avmålaren bysantinska drag, där syns både helige Erik och Olof. Av apostlarna i absidhjärmen är det Andreas som är markerad, ett tydligt spår också av öst-västlig kyrkoorientering.

Är Gamla Hjälmseryds kyrka en modell för andra när kyrkor läggs i malpåse? Men vem har råd idag? Måste en kyrka vara ruin i ca 70 år för att det ska gå? Vilka biskopar går sådant arbete till mötes? Får man utveckla saken även om man bara kallar de närmaste prästerna till att leda mässan?

Ett altarråd kan vara ett embryo för nya gudstjänstgemenskaper, bestående av de hushåll som möts, även om de inte möts i unikt restaurerade kyrkobyggnader. I tidlös gudstjänstgemenskap. JN

*Paralleller finns med Alsike, Laurentiistiftelsens kyrka i Lund och S:t Ansgar i Uppsala men respektive har sin relation och historia, till och med sin församling.

Info om Sancta Barbara utanför Åmål.

Tidigt på morgonen, strax före 5, medan det ännu var mörkt söndagen den 14 april år 2006 samlades vi i snön utanför ett före detta sädesmagasin i dåvarande Mo församling i Dalsland.

Som på många andra platser hade det i praktiken blivit omöjligt att uppfylla plikten och budet: Tänk på vilodagen, så att du helgar den. Mo församling existerar inte längre, men i Sancta Barbaras kapell firar vi Högmässa varje söndag och kyrklig helgdag. Information om tider sänder vi ut varje vecka. Den får man som e-mail om man hör av sig till

torpetimo@telia.com <mailto:torpetimo@telia.com>

Kapellet är alltid uppvärmt vid mässorna. På telefon svarar vi på 070-638 97 00. Koordinater: N 59.096931 O 12.664513 JEE

Synodrådet 2016-2017 1 april.

Ordf. Obesatt (SYM 160416).

v.ordf Jonas Nilsson JN (2017), Hjälmseryd, Ängshuset, 570 02 Stockaryd, 076 063 15 49, jonas.nilsson@abo.fi

Ordinarie: Hanna Lindholm (2018) Borås, Gunnar Persson (2018)

Göteborg, Lars Gustafsson (2017) Träslövsläge, Marie-Louise Lundström (2018) Smålandsstenar, Kåre Strindberg KS (2017-fyllnadsvald)

Stockholm. Suppleanter: Marie Persson

(2017) Styrösö, Göran Hallberg (2017) Vingåker.

Vettiga gudstjänster? Kontaktpersoner I Själens Nöd:

För att finna andra medlemmar på rimligt geografiskt avstånd, eller för att få tips om gudstjänster i närområdet, tag kontakt med någon av nedanstående:

Skåne/Blekinge: Lena A Artman 0435 44 84 04

Småland: Mattias Fjellander 0371 173 19

Göteborg: Marie Persson 031 82 41 55

Södermanland: Göran Hallberg 0151 303 04

Stockholm: Hans Gustafsson 070 594 75 68

Västeråstrakterna: Anna-Karin Andersson 021 14 68 81

Norrland: Mats Rondahl 0970 640 09

Förbön för kyrkan och alla människor:

– Vi ber, i bön om den Helige Ande efter Bibelns Ord på Svenska kyrkans bekännelses grund, att Herren ville befria, bevara och förnya Svenska kyrkan som en levande och missionerande kristen kyrka som söker den enhet Han bad om för att världen ska tro. I Jesu Namn Amen.

Hör av dig om du vill vara med på Synodens förbönslista.

Synodmötet inleds på fredagen med ett Stilla dygn.
Musik/tystnad vid ett par av måltiderna. Kostnad 595:- i enkelrum.

Välkommen att ansluta när du kan komma, ev endast fredagen, ev först på lördagen. Anmäl dig till 0382 250 33.

Synodstämma lördag eftermiddag (fika 35:-), medlem har förslags- och rösträtt.

Anmäl behov av skjuts från t.ex. Stockaryds station till 076 063 15 49. Hör av dig till den mobilen så får du stämmans handlingar på förhand.

Stilla dygn.

Fredag 31/3.

Middagsbön kl 12.30 och Middag kl 13

Middagsvila/promenad.

Kl 16 Bibelstudium med Kåre Strindberg: ”Jesu kommer snart – är vi beredda?”

Kl 18 Kvällsbön – vesper. Kvällsmat kl 1830

Prel. Bibelmeditation I med Göran Kåring.

Kl 20.30 Aftonbön – completorium.

Lördag 1/4

Morgonmessa kl 8.30 Kåre Strindberg.

Prel. Bibelmeditation II med Göran Kåring.

Middagsbön kl 12.30 och Middag kl 13.

Kl 14 Synodstämma 2017.

Verksamhetsberättelse och frågan om rådets ansvarsfrihet. Val.

Förslag från Synodrådet I Själens Nöd och svårigheterna att hitta vettiga gudstjänster.

Förslag till att förtydliga presentationen ”Medlemsorganisation” med ”Nätverk”.

Förslag om uttalande med anledning av kommande handboksrevision. Skiss på att väcka presesfrågan.

Medlemsavgift 2017, 200:- enskild/ 300:-familj (till plusgiro 78 05 51-8). Ny medlem: maila info@synoden.se eller ring 076-063 15 49 (v.ordf).